

РОЗВИТОК КРЕАТИВНО-ПРОДУКТИВНИХ ВМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБОМ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

DEVELOPMENT OF JUNIOR STUDENTS' CREATIVE AND PRODUCTIVE SKILLS AT THE FOREIGN LANGUAGE LESSONS BY MEANS OF PEDAGOGICAL INTEGRATION

У статті порушено проблему розвитку креативно-продуктивних вмінь молодших школярів на уроках іноземної мови засобом педагогічної інтеграції. Проаналізовано стан навчання молодших школярів іноземної мови. Підтверджено правомірність вибору такого інтегрованого предмету навчання як казки. Розглянуто їх лінгвосемантичний, виховний та інформаційний аспекти; виокремлено їх фонетичні, лексичні, граматичні та стилістичні особливості. Визначено інтегрований процес засвоєння казок для подальшого використання їх лінгвомовленнєвих засобів у процесі повсякденного діалогічного спілкування і для розвитку продуктивних вмінь учнів. Розглянуто поняття «креативно-продуктивні вміння» спілкування учнів іноземною мовою. Представлено покрокові методичні дії з розвитку креативно-продуктивних вмінь молодших школярів на уроках іноземної мови, які включають: 1) розвиток креативно-продуктивних вмінь, що співвідносяться зі зміною початку художнього твору, і його драматизація в такому вигляді; 2) розвиток креативно-продуктивних вмінь, що співвідносяться зі зміною дійових осіб казки, і драматизація казки в такому вигляді; 3) розвиток креативно-продуктивних вмінь, що співвідносяться зі зміною кінця казки, і її драматизації в такому вигляді; 4) розвиток креативно-продуктивних вмінь, що співвідносяться зі створенням власної казки, та її драматизація. Запропоновано види вправ, які передбачено впроваджувати в навчальний процес під час розвитку креативно-продуктивних вмінь спілкування учнів іноземною мовою.

Окреслено їх мету, надано інструкції до виконання, наведено приклади роботи з драматизації казкових художніх творів. Виконання таких творчих вправ та систематичне проведення вистав, в яких елементарні зміни в казках призводять поступово до їх повної заміни та складання власних оповідань, заснованих на подіях навколишньої дійсності, розвивають у дітей креативно-продуктивні вміння, які, в свою чергу, призводять до формування комунікативної компетентності учнів.

Ключові слова: педагогічна інтеграція, креативно-продуктивні вміння, молодші школярі, методичні дії, драматизація, іноземна мова.

This article analyses the problem of the development of junior school students' creative and productive skills at the foreign language lessons by means of pedagogical integration. The state of teaching the junior school students a foreign language has been analyzed. The validity of choosing such an integrated subject of study as a fairy tale has been confirmed. The fairy tales linguistic, educational and informational aspects have been disclosed; their phonetic, lexical, grammatical and stylistic features have been analysed. The integrated process of the fairy tale learning for the further use of their linguistic means in the process of daily communication and for the development of productive skills of junior students has been determined. The concept "creative and productive skills" of students is outlined. Step-by-step teaching actions for the development of creative and productive skills of the 4th grade students at the foreign language lessons are presented in the article.

They include: 1) the development of creative and productive skills related to the change of the beginning of the artistic work, and its dramatization in the changed form; 2) the development of creative and productive skills related to the change of heroes of the fairy tale, and the fairy tale dramatization in this form; 3) the development of creative and productive skills related to the change of the end of the fairy tale, and its dramatization in this form; 4) the development of creative and productive skills related to the creation of students' own fairy tale and its dramatization. The groups of exercises for the development of creative and productive skills of students' communication in a foreign language have been worked out and introduced into the educational process. The objectives and instructions for implementation have been defined. The examples of the creative activities connected with fairy tales dramatization have been presented.

Key words: pedagogical integration, creative and productive skills, junior students, methodical actions, dramatization, foreign language.

УДК 37.014.14 +811.111+792.2
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-18-3-14>

Миркович І.Л.,
канд. пед. наук,
ст. викладач кафедри західних і східних мов та методики їх навчання
Південноукраїнського національного педагогічного університету
імені К.Д. Ушинського

Постановка проблеми в загальному вигляді.

Сучасний стан міжнародних зв'язків України, її інтеграція в європейське і світове співтовариство обумовлюють необхідність розглядати іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Фундамент такого спілкування повинен закладатися в початковій школі, так як від його міцності залежить забезпечення послідовності і безперервності процесу навчання іноземної мови у всьому курсі середньої школи.

Модернізація початкової освіти обумовлена реформою Міністерства освіти і науки України,

яка передбачає реформування всіх ланок шкільної освіти. Однією з провідних ідей реформи є збільшення акценту на вивчення іноземних мов, удосконалення методів навчання іноземних мов, запровадження інтегрованого підходу до навчання [6]. У зв'язку з цим, у методиці навчання іноземних мов з'являється все більше наукових праць, які обґрунтовують доцільність розвитку іншомовних комунікативних вмінь учнів засобом інтегрованого навчання, яке передбачає формування вміння учнів застосовувати іноземну мову для здійснення реальної комунікації, тобто вирішення не тільки

навчальних, але й соціально-побутових проблем, відповідно до вікових інтересів комунікантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Сьогодні чимала увага приділяється методиці навчання іноземної мови в початковій школі. Так, вітчизняні дослідники процесу навчання англійської мови в початковій школі розробили концепцію взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності (Бігич, 2006; Мартинова, 2004; Паршикова, 2010). Були досліджені певні аспекти навчання: розвиток різних форм комунікації за допомогою мультимедійного електронного навчання (Кочубей, 2014; Сасенко, 2006; Склярченко, 2008); застосування відеофонограм для забезпечення навчання на основі автентичної англійського діалогічного мовлення (Гузь, 2005; Карп'юк, 2014; Полонська, 2006; Loregran, 1990, Sherrington, 2009; Tomalin, 1990); використання сюжетної основи в навчальному матеріалі (Глушкова, 2006; Малкіна, 2001; Остапенко, 2003); можливість використання різних видів індивідуалізації навчання відповідно до здібностей учнів (Лівер, 2000; Меньковська, 2009; Николаєва, 1998) та ігрової діяльності (Муртазаєва, 2005; Ромазанова, 2007; Роман, 2005; Чекаль, 2005; Granger, 1998; Hadfield, 1999); спрощення процесу засвоєння англійського тематичного матеріалу за рахунок його римування або пісенного виконання (Гнілова, 2001; Калініна, 2015; Dakin, 1996) і технології «едьютейнмент» (Дьяконова, 2013; Железнякова, 2013; Королева, 2017; de Vary, 2008). Незважаючи на те, що вищезгадані наукові роботи значно вдосконалили процес навчання англійської мови в початковій школі, вони не враховували потреб дитини в реальному іншомовному діалогічному спілкуванні в позаурочний час.

Сучасні дослідження також торкнулися проблемами інтегрованого навчання молодших школярів (Гаделія, 2004; Заграйська, 2009; Іванчук, 2004; Ісакович, 2009; Присяжнюк, 1996). Однак вони розглядали таке навчання як спільне вивчення різних дисциплін: образотворчого мистецтва, музичної культури та англійської мови. Таке розуміння педагогічної інтеграції лише дозволило виконувати англійські пісні, видавати завчені фрази при описі картин / малюнків, декламувати вірші англійською мовою. Однак це не вирішило існуючого протиріччя між потребами випускників молодшої школи використовувати англійську мову для отримання різноматематичних знань і спілкування на їх основі поза інтегрованого процесу навчання, вживаючи вивчений мовний та мовленнєвий матеріал.

Мета дослідження полягає в розвитку креативно-продуктивних вмінь молодших школярів на уроках іноземної мови засобом педагогічної інтеграції.

Виклад основного матеріалу. Під педагогічною інтеграцією розуміється об'єднуючий про-

цес, заснований на розвитку взаємозв'язків між елементами педагогічних систем, який спрямовано на ефективне досягнення мети – виявлення об'єктивних закономірностей педагогічної діяльності в свідомому і цілеспрямованому застосуванні теорії на практиці. Цей процес пов'язаний із формуванням цілісної системи і зміцненням його єдності. Елементи цілісної педагогічної системи при інтеграції утворюють системну єдність за принципом взаємодоповнюваності їх функціонування і розвитку внутрішньосистемних зв'язків [2].

Навчання англійського діалогічного мовлення молодших школярів на просунутому етапі (4-ті класи спеціалізованих англійських шкіл) передбачає роботу з розвитку їх креативно-продуктивних умінь засобом педагогічної інтеграції. В. Плахотник стверджував, що спочатку необхідно навчати школярів продукуванню повністю завченого діалогу, потім частково трансформованого і нарешті повністю трансформованого в новий мовленнєвий продукт [7], тобто кінцевим результатом є розвиток креативно-продуктивних вмінь. Кожен зі створених діалогів спочатку повинен бути повністю підготовленим учнями, потім частково підготовленим, а наприкінці виникнути спонтанно у зв'язку з мовленнєвою ситуацією.

В нашому випадку завчений підготовлений діалог є інсценівкою певної казки, що вивчалася учнями раніше, а діалог, що виникає спонтанно, означає драматизацію казки з різними перетвореннями, що пропонуються учнями самостійно. Це спонукає їх використовувати такий самий лінгвомовленнєвий матеріал, але вже в змінених умовах. «Таке творення мовлення з його подальшою драматизацією перетворює вивчення іноземної мови в цікаве заняття і звільняє учнів від можливих негативних емоцій, пов'язаних із навчально-контролюючої діяльністю» [1]. Сама англійська драматизація видозміненої казкової фабули виконує як мінімум дві творчі навчальні функції: забезпечує засвоєння матеріалу, що досліджується, і створює позитивну атмосферу навчального процесу.

Казки у лінгвосеміологічному аспекті є такими дитячими художніми творами, які своєю цікавою фабулою викликають у дітей інтерес як до самих героїв твору, так і до їхніх вчинків. Для опису казкових героїв і вираження різних видів чарівництва, що відбуваються з ними, використовується спеціальна, загальнонавчальна і фольклорна лексика.

Фонетичними особливостями усної англійської казки є емоційно забарвлена інтонація, різноманітний тембр голосу, ритмічна організація тексту казки, протяжність складів для підкреслення образу героя, чергування уповільненого і прискореного темпу мовлення, переважання логічних пауз, наявність кількісної та якісної редукції у службових і значущих словах.

Лексичною характеристикою мовлення казкового твору є: мовні кліше; простонародні форми спілкування; стилістичні синоніми; поетичні засоби індивідуалізації персонажів; слова-підсилювачі, вигуки, зооніми; слова, які виражають соціально-трудові відносини; соціокультурна лексика; прислів'я, приказки, загадки.

Граматичні засоби викладу англійської казки представлені дієсловами, що позначають дії з переміщення у просторі, фразовими дієсловами у найтиповіших вищо-часових формах; підрядними реченнями часу й умови, складносурядними реченнями з прийменником "and", а також граматичними архаїзмами і великою кількістю прямої мови.

Стилістичними особливостями є: епітети, метафори, гіперболи, порівняння, повтори, інверсії, паралелізми. В інформаційному аспекті казка надає дитині нові відомості про життя, побут і культуру народу, мова якого вивчається. Діти ознайомлюються зі звичаями, традиціями і заняттями носіїв мови. Вони також розпізнають географічне розташування, особливості кліматичних умов проживання її населення, а також дізнаються про флору, фауну і людські особливості спілкування з живою і неживою природою.

У виховному аспекті казка має вагомий потенціал. Вона є найдоступнішим засобом морального й естетичного сприйняття інформації, яка активно впливає на розум і почуття дитини, розвиває її сприйняття, емоційність, співучасть у подіях навколишнього життя. Ідейно-тематичне розмаїття казок зі своїм щасливим фіналом ілюструє цінність таких понять як дружба, чесність, працьовитість, всеперемагаюче добро і активна життєва позиція. Багатоаспектний потенціал казки зумовлює її інтеграційну сутність. Вона проявляється в тому, що складається з навчальних та виховних складових. До навчальних належать загальнонавчальні знання, що дозволяють орієнтуватися у навколишньому житті; країнознавчі знання, що дозволяють досягати толерантної поведінки один з одним і зі старшими; знання англомовного фольклору, що забезпечують можливість іншомовної мовленнєвої взаємодії людей. Синтез цих навчальних елементів сприяє соціалізації дітей у суспільстві. Таким чином, англійська казка як інтегрований предмет передбачає інтегрований процес її засвоєння для подальшого використання лінгвомовленнєвих засобів у процесі повсякденного діалогічного спілкування і для розвитку продуктивних вмінь учнів [5].

Автор характеризує поняття «креативно-продуктивні вміння» учнів, під якими розуміються вміння грамотно, докладно і аргументовано висловлювати і оформляти свої думки іноземною мовою, породжувати висловлювання різних рівнів (від рівня речення до рівня тексту) в усній або письмовій формі, створювати і втілювати в життя

новий, оригінальний продукт іноземною мовою, моделювати ситуації, генерувати нові ідеї, творчо переробляти наявний матеріал.

Для розвитку креативно-продуктивних вмінь молодших школярів нами пропонуються певні методичні дії, засновані на роботі з художніми текстами, а саме з англомовними автентичними казками. Зазначені методичні дії включають: 1) розвиток креативно-продуктивних вмінь першого порядку, що співвідносяться зі зміною початку художнього твору, і його драматизація в такому вигляді; 2) розвиток креативно-продуктивних вмінь другого порядку, що співвідносяться зі зміною дійових осіб казки, і драматизація казки в такому вигляді; 3) розвиток креативно-продуктивних вмінь третього порядку, що співвідносяться зі зміною кінця казки, та її драматизації в такому вигляді; 4) розвиток креативно-продуктивних вмінь четвертого порядку, що співвідносяться зі створенням власної казки, та її драматизація.

Автор розглядає кожну методичну дію більш докладно. **Перша мета навчання** полягає в розвитку креативно-продуктивних вмінь першого порядку, що співвідносяться зі зміною початку казки, тобто створенням такого початку, яке логічно могло б продовжувати зміст написаного автором. Для розвитку цих умінь учням пропонуються такі вправи: а) продуктивно-підготовчі, зміст яких полягає в трансформації речень, якими розпочинається твір, у власний варіант учнів; б) презентаційні, що полягають в поданні змісту твору іншим учням групи; в) продуктивно-драматизаційні, що полягають у розподілі ролей героїв казки між учнями і репетиції їх рольової поведінки; г) продуктивно-драматизаційні, що полягають у рольовому розіграванні видозміненого твору. Прикладами таких вправ можуть бути наступні.

Вправа 1. Продуктивно-підготовча. Мета: навчити учнів логічно змінювати початок речень і варіювати їх зміст. Інструкція: Прочитайте речення з казки, а потім змініть їх таким чином, щоб наступні речення логічно приєднувалися до них.

Вправа 2. Презентаційна. Мета: навчити учнів розуміти змінений варіант казки і висловлювати своє ставлення до нього. Інструкція: Прочитайте змінений варіант казки і висловіть своє ставлення до нього.

Вправа 3. Продуктивно-репетиційна. Мета: навчити учнів розігравати «нову» казку за ролями. Інструкція: Оберіть собі ролі в оновленій казці і відрепетируйте її постанову.

Вправа 4. Продуктивно-драматизаційна. Мета: навчити учнів драматизувати оновлену казку. Інструкція: Підготуйте декорації, костюми, музичний супровід і презентуйте оновлену казкову виставу своїм однокласникам. Дані вміння розвиваються шляхом виконання таких методичних дій: зміна структури речень, їх граматичного перефразування, а також їх розширення і доповнення. Матеріальними засо-

бами розвитку таких умінь можуть бути картки, схеми, таблиці. Розвиненість таких вмінь перевіряється шляхом письмового, а потім усного переказу сюжету відомих казок, але з іншим початком. Становлення такого вміння дозволяє перехід до розвитку наступного вміння.

Друга мета навчання полягає в розвитку креативно-продуктивних умінь другого порядку, що співвідносяться зі зміною деяких дійових осіб. Учні додають в наявну казку замість діючих осіб імена своїх однокласників. Це відбувається так, що позитивні герої казок замінюються іменами учнів, які добре вчать і мають відмінну поведінку, а замість негативних героїв надаються імена недбайливих учнів. Вже цей факт свідчить про те, що учні розуміють виховне значення казки. Вони хочуть показати, що старанні учні – це добрі, ласкаві феї / ельфи / тварини. Вони роблять добрі вчинки і отримують добро у відповідь. У ролі злих і агресивних персонажів вони представляють учнів заздрисних, недобррозичливих і грубих, які в результаті подій, що відбуваються в казці, отримують життєві уроки, які спонукають до виправлення їх характерів і вчинків. Прикладом такої казки зі зміною дійових осіб може бути англійська народна казка “The Cock, the Mouse and the little Red Hen”, в якій курочка виступає позитивним персонажем: працюючим, вмілим і поступливим, а півень і миша грають роль негативних персонажів: ледачих і грубих.

Для розвитку таких креативно-продуктивних умінь другого порядку учням пропонуються такі вправи: а) продуктивно-підготовчі, що полягають в трансформації висловлювань героїв казки в речення, які властиві іншим (вигаданим) героям казки; б) презентаційні, що полягають в презентації змісту казки учнями класу; в) репетиційно-драматизаційні, що полягають у розподілі ролей героїв казки між учнями і репетиції їх рольової поведінки; г) продуктивно-драматизаційні, що полягають у постановці спектаклю за змістом видозміненої казки з використанням костюмів, декорацій і музики. Прикладами таких вправ можуть бути наступні.

Вправа 1. Продуктивно-підготовча. Мета: навчити учнів продукувати речення у зміненому варіанті. Інструкція: Прочитайте речення, замінюючи дійових осіб казки на будь-яких інших героїв.

Вправа 2. Презентаційна. Мета: навчити учнів висловлювати своє ставлення до тексту. Інструкція: Прочитайте «новий» варіант казки і висловіть своє ставлення до нього. **Вправа 3.** Репетиційно-драматизаційна. Мета: навчити учнів розігрувати оновлену казку за ролями. Інструкція: Виберіть собі ролі зі зміненої казки і відрепетируйте її постанову.

Вправа 4. Продуктивно-драматизаційна. Мета: навчити учнів драматизувати оновлену казку. Інструкція: Підготуйте декорації, костюми, музичний супровід і презентуйте постанову казки в самостійно створеному варіанті своїм однокласникам.

Для розвитку цих умінь учням пропонується виконання таких методичних дій: читання і драматизація ролей героїв казки від імені учнів класу, коментування поведінки героїв казки (у нашому випадку школярів), драматизація окремих епізодів такої видозміненої казки, а потім всього її сюжету в цілому. Засобами досягнення таких умінь можуть бути набір слів і граматичних структур, представлених у картках для створення власних речень, перелік речень з казки з відсутніми репліками, в яких слід вжити ім'я певного героя. Контроль розвиненості цих умінь визначається шляхом короткого письмового переказу змісту оновленої казки. Становлення цього вміння дозволяє перейти до розвитку наступного вміння.

Третя мета навчання полягає в розвитку креативно-продуктивних умінь третього порядку, що співвідносяться зі зміною кінця казки. Як відомо, практично усі казки мають позитивний повчальний висновок. Аналогічний висновок повинні зробити учні, але за допомогою інших лінгвомовленнєвих засобів. Вони також повинні навчитися писати позитивний висновок за змістом твору, що вивчається. Крім того, кінець казки може бути таким, в якому дія може відбуватися в інших умовах, на іншій території і з іншими фантастичними пригодами.

Для розвитку креативно-продуктивних умінь третього порядку учням пропонуються вправи: а) продуктивно-підготовчі, що полягають у трансформації речень, які закінчують казку – власний варіант учнів; б) презентаційні, що полягають у презентації змісту казки учнями класу; в) продуктивно-драматизаційні, що полягають у розподілі ролей героїв казки учням і репетиції їх рольової поведінки; г) продуктивно-драматизаційні, що полягають у постановці вистави за змістом видозміненої казки з використанням костюмів, декорацій і музики. Прикладами таких вправ можуть бути наступні.

Вправа 1. Продуктивно-підготовча. Мета: навчити учнів пояснювати власну точку зору. Інструкція: Прочитайте речення з казки, а потім такі саме речення, але зі зміненим кінцем. Поясніть, чим відрізняються ці речення за змістом.

Вправа 2. Презентаційна. Мета: навчити учнів висловлювати своє ставлення до твору. Інструкція: прочитайте оновлений варіант казки і висловіть своє ставлення до нього. **Вправа 3.** Продуктивно-репетиційна. Мета: навчити учнів розігрувати оновлену казку за ролями. Інструкція: Оберіть собі ролі оновленої казки і відрепетируйте її постанову.

Вправа 4. Продуктивно-драматизаційна. Мета: навчити учнів вільно відтворювати висловлювання з казки за допомогою вербальних і невербальних засобів. Інструкція: Підготуйте декорації, костюми, музичний супровід і презентуйте оновлену казкову іншій групі однокласників.

Засобами розвитку таких умінь є картки для перекладу різних аргументаційних речень, а також підстановчі таблиці, за допомогою яких складаються речення з різними смисловими закінченнями. Контроль розвиненості таких умінь здійснюється шляхом письмового переказу сюжету відомої казки, але з іншим кінцем. Становлення такого вміння дає підставу для переходу до розвитку наступного вміння.

Четверта мета навчання полягає в розвитку креативно-продуктивних умінь четвертого порядку, що співвідносяться зі зміною початку, дійових осіб і кінця казки. Це вміння розвивається для того, щоб учні навчилися викладати зміст прочитаного твору, але в його зміненому варіанті. Автор вважає розвиток таких навчальних дій обґрунтованим із різних точок зору: по-перше, з позиції розвитку творчого мислення учнів; по-друге, з позиції переконання їх в доступності самостійної видозміни художнього твору; по-третє, з позиції нестандартного використання вивчених лінгвомовленнєвих засобів; по-четверте, з позиції можливості самостійного вдосконалення вже набутих іншомовних мовленнєвих умінь. Остання передбачає самостійний вибір із двомовного словника додаткових лінгвістичних засобів для вирішення навчально-мовленнєвого завдання. Той факт, що вміння цього порядку включає в себе реалізацію всіх вищезазначених умінь на цьому етапі, обумовлює їх системну комплексну реалізацію, що не допускає втрату жодного з них. Для розвитку такого вміння учням пропонуються вміння зі зміни речень за їх граматичною / смисловою / фантастичною ознакою. Для розвитку такого вміння можуть бути використані такі засоби, як малюнки із зображенням фантастичних явищ. Для перевірки розвиненості вміння дітям пропонується письмовий переказ сюжету відомої казки, але з її іншим початком, кінцем та іншими дійовими особами.

Отже, для розвитку креативно-продуктивних умінь четвертого порядку учням пропонуються вправи: а) продуктивно-мовленнєві, що полягають у вигадуванні фабули власної казки та її написанні; б) презентаційні, що полягають у презентації казки учнями класу у вигляді її читання з розтиражованим рукописом казки, а потім у вигляді її прослуховування в авторському виконанні; в) контрольнo-мовленнєві, що полягають у відповідях на питання за змістом казки, підготовлених автором для перевірки розуміння її змісту; г) продуктивно-драматизаційні, що полягають у розподілі ролей героїв казки учням і репетиції їх рольової поведінки; д) продуктивно-драматизаційні, що полягають у постановці спектаклю за змістом власної казки з використанням костюмів, декорацій і музичного супроводу. Прикладами таких вправ можуть бути наступні.

Вправа 1. Продуктивно-мовленнєва. Мета: навчити учнів створювати власну фабулу казки іноземною мовою. Інструкція: Напишіть власну казку за ролями. **Вправа 2.** Презентаційна. Мета: навчити учнів читати виразно власну казку за ролями. Інструкція: а) Прочитайте написану вами казку за ролями і висловіть своє ставлення до неї; б) Роздайте ролі вашої казки однокласникам і прочитайте виразно цю казку за ролями. **Вправа 3.** Контрольнo-мовленнєва. Мета: навчити учнів перевіряти розуміння змісту самостійно складеної казки. Інструкція: Дайте відповідь на запитання за змістом прочитаної за ролями казки. **Вправа 4.** Репетиційна-драматизаційна. Мета: навчити учнів розігрувати оновлену казку за ролями. Інструкція: Оберіть ролі створеної казки і розіграйте їх. **Вправа 5.** Продуктивно-драматизаційна. Мета: навчити учнів вільно відтворювати усі висловлювання казки у єдності з невербальними засобами. Інструкція: Підготуйте декорації, костюми, музичний супровід і презентуйте виставу оновленої казки своїм однокласникам.

У процесі виконання всіх цих творчих завдань школярі можуть користуватися додатковими джерелами інформації як змістовного, так і лінгвістичного плану. Засобами, що допомагають здійснювати творчу роботу, можуть бути інтернет-мультфільми, ігри з захоплюючим контентом, а також дитячі музичні твори. Контролем становлення таких умінь є усна презентація створеної казки і її подальше обговорення.

Основа запропонованих методичних дій полягає в необхідності багаторазового відтворення самостійно генерованого англomовного тексту в процесі репетицій, які необхідні для його успішної рольової драматизації, а також у стосунках вчителя і учнів, які стають в процесі підготовки вистави односторонніми. Між ними створюється атмосфера довіри, і тому діти відчують себе більш вільними, розкутими і впевненими; вони вчать працювати в команді, толерантно ставитися один до одного, а також відчувати відповідальність за свої успіхи, також і за успіхи своїх однокласників. Адже один учасник вистави при всій його підготовленості не може забезпечити успіх всієї постанови, якщо інші особи, які беруть участь у дії, демонструватимуть недостатність підготовки. Колективний успіх у роботі стимулюватимуть учнів для подальшої іншомовної творчої діяльності. Інтегрований характер запропонованих завдань буде проявлятися в одночасному виконанні наступних дій: 1) демонстрації знань змісту художнього твору; 2) демонстрації вміння його вираження засобами іноземної мови; 3) демонстрації вміння видозмінювати фабулу твору і представляти її у рольовій драматизації; 4) прояві таких якостей особистості, як толерантність, співпереживання, допитливість, пізнавальна активність.

Покрокові методичні дії і цілісний комплекс вправ на автентичному матеріалі представлено в авторському підручнику Р. Мартинова, І. Мирковіч “Learn Tales and Speak English” [4].

Висновки. Можна констатувати, що розвиток креативно-продуктивних вмінь молодших школярів на уроках іноземної мови відбувається засобом педагогічної інтеграції, яка проявляється в одночасному виконанні наступних дій: 1) демонстрації знань змісту художнього твору; 2) демонстрації вміння його вираження засобами іноземної мови; 3) демонстрації вміння видозмінювати фабулу твору і представляти її у рольовій драматизації; 4) прояві таких якостей особистості, як толерантність, співпереживання, допитливість, пізнавальна активність. Проведення запропонованих систематичних завдань і вистав, в яких елементарні зміни в казках призводять поступово до їх повної заміни та складання власних оповідань, заснованих на подіях навколишньої дійсності, розвивають у дітей креативно-продуктивні вміння, які, в свою чергу, ведуть до формування комунікативної компетентності учнів.

Перспективним напрямом дослідження може стати перевірка запропонованих автором методичних дій в експериментальному навчанні молодших школярів для визначення технологічності розробленого комплексу вправ і можливостей його широкомасштабного впровадження.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Боднар С.В. Навчання учнів п'ятих класів усного англійського мовлення з використанням мовних і немовних засобів комунікації. *Науковий вісник ПДПУ ім. К.Д. Ушинського* : зб. наук. праць. Одеса, 2000. № 11. С. 38–43.
2. Левченко В.В. Интегрированный подход к подготовке учителей начальных классов с правом преподавания иностранного языка : дис.... канд. пед. наук: 13.00.08. Самара, 2002. 183 с.
3. Мартынова Р.Ю. Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов : монографія. К. : Высшая школа, 2004. 454 с.
4. Мартинова Р.Ю., Мирковіч І.Л. Learn Tales and Speak English : навчальний посібник для учнів 4-х класів загальноосвітніх шкіл. Одеса : Видавництво «Освіта України», 2015. 288 с.
5. Мирковіч І.Л. Інтегроване навчання англійського діалогічного мовлення учнів 4-х класів на основі драматизації автентичних казок : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса, 2017. 22 с.
6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Міністерство освіти і науки України. 2016. 40 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Плахотник В.М. Цели, средства и содержание школьного обучения иностранным языкам. *Основы методики преподавания иностранных языков* / под ред. В.А. Бухбиндера. К. : Вища школа, 1986. С. 126–142.